

अनुक्रमणिका

प्रस्तावना	पाच
पुरस्कार	नऊ
चार शब्द	तेरा
संपादकीय	पंधरा

भाग एक : व्यक्ती, विचार, काल व कार्य

१ जयजयकार (कविता) : डॉ. सूर्यकांत खांडेकर	१
२ मुत्सद्दी व कर्तृत्ववान पिता : भाऊसाहेव देऊ खणे	३
३ मुलाचे पाय पाळण्यात दिसतात : डॉ. आप्पासाहेव गणपतराव पवार	१६
४ करवीर क्षेत्री राजकीय कपिलाषठीचा योग : लोकमान्य बाळ गंगाधर टिळक	२१
५ राज्याभिषेक शक आणि शाहूमहाराज : डॉ. आप्पासाहेव गणपतराव पवार	२७
६ राजर्षी शाहूमहाराज आणि मल्लविद्या : कृष्ण गोपाळ सूर्यवंशी	३०
७ एक मुलखावेगळा शिकारी : रामराव इंगळे	५५
८ भारतातील विद्यार्थी वसतिगृहांचे आद्य जनक : माधवराव श्रीपतराव शिंदे	६४
९ अक्रोडाचे झाड : संभाजी सावळाराम भोसले	७९

१० कलाप्रेमी राजा : मनोहर केळुसकर	१०१
११ नाट्यप्रेमी राजा : वाबूराव देशपांडे	१०९
१२ राजर्षी आणि शाहीर, तमासगीर व कवी : डॉ. सूर्यकांत खांडेकर	१३१
१३ दलितोद्धारक : अॅड. शंकरराव खरात	१४९
१४ फासेपारध्यांना माणसात आणणारा महापुरुष : कृष्ण गोपाळ सूर्यवंशी	१५७
१५ कोल्हापूर संस्थानातील शेती व सहकार : सौ. मीना व. कुलकर्णी	१६७
१६ प्लेग व दुष्काळ यांच्यावर केलेली मात : प्रा. व. शि. कुलकर्णी	१७६
१७ छत्रपती शाहूमहाराजांची अर्थरचना : विठ्ठल वाबूराव घुगे	१८६
१८ शाहूमहाराजांच्या राजकीय उद्दिष्टांचे स्वरूप : हरीभाऊ जोशी	१९६
१९ राजर्षी शाहू आणि क्रांतिकारक : वाळासाहेब वापूसाहेब महाराज	२०६
२० लोकमान्य टिळक आणि राजर्षी शाहूमहाराज : ज. श्री. टिळक	२१५
२१ शाहूमहाराजांचे सल्लागार : धनंजय कीर	२२२
२२ वेदोक्त प्रकरणाचा शास्त्रार्थ : तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी	२२८
२३ वर्णवर्चस्वावर लघुप्रहार : न्या. वि. अ. नाईक	२३३
२४ महाभारत कालानंतर राजर्षिपदाचे पहिले मानकरी : गणेश कृष्ण कुन्हाडे	२४३
२५ मोठ्या दिलाचा राजा : ना. यशवंतराव चव्हाण	२४७
२६ शाहूछत्रपतींच्या मनाचा विकास : महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे	२५२
२७ योजकतेचे मेरुमणी शाहूराय : भास्करराव विठोजीराव जाधव	२५५
२८ शाहूमहाराजांचे कर्तृत्व : प्रा. न. र. फाटक	२६१
२९ सामाजिक क्रांतीची मशाल तेवत ठेवणारा राजा : ना. यशवंतराव मोहिते	२७०
३० शाहूमहाराज : एक धिप्पाड माणूस : पु. ल. देशपांडे	२८१
३१ शाहूमहाराजांच्या कार्याची ऐतिहासिक महती : काँ. प्रभाकर वैद्य	२९९
३२ शाहूमहाराज : समाज परिवर्तनाचे अध्वर्यू : द्वा. भ. कर्णिक	३०७
३३ इतिहासाला कलाटणी देणारा महापुरुष : नारायण ज्ञानदेव पाटील	३१५
३४ लोकांचा राजा : वि. स. खांडेकर	३३४
३५ राजर्षींचे लोकोत्तर व्यक्तिमत्त्व : गजानन त्र्यंबक माडखोलकर	३४२
३६ तिसरा मुजरा : विठ्ठलराव घाटे	३५४
३७ शाहूमहाराज : एक थोर राष्ट्रपुरुष : वि. भि. कोलते	३६७
३८ सामाजिक प्रबोधन आणि शाहूमहाराज : गोवर्धन पारीख	३९६
३९ लोककल्याणी राजदंड : शिवाजीराव सावंत	४१३
४० शाहूमहाराज आणि आर्य समाज : स. मा. गर्गे	४१९
४१ महाराज आणि मिशनरी : आमदार पांडुरंग वापूजी साळुंखे	४२७
४२ राजर्षी शाहूमहाराज यांच्या विचारांची दिशा : गंगाधर वाळकृष्ण सरदार	४५५

भाग दोन : काही आठवणी

४३ मल्लविद्येची गंगोत्री : कोल्हापूर : गो. ना. पुरंदरे	४७७
४४ तोफांचे नांगर : शंकरराव किलोस्कर	४८४
४५ मानवतावादी राष्ट्रपुरुष : कृष्णाजी लक्ष्मण मोरे	४८६
४६ दलितांचा राजा : दादासाहेब मल्हारराव शिर्के	४९२
४७ धनी न पुरे गुण गाता : रणजित देसाई	५१७
४८ शब्दाला जागणारे दोन महापुरुष : शं. रा. देवळे	५२५
४९ सामान्य माणसांचे महाराज : सी. रा. तावडे	५२८
५० रसीला राजा : गो. स. टेंबे	५३४
५१ केशराचा मळा : बाबूराव पेंढारकर	५४५
५२ शाहू : माझे पूजास्थान : भाई माधवराव वागल	५५४
५३ कोदंडाचा टणत्कार : प्रबोधनकार केशव सीताराम ठाकरे	५६५
५४ शाहूरायासी आठवावे : पांडुरंग चिमणाजी पाटील	५८५

श्रद्धांजली

५५ .कोल्हापूरच्या महाराजांचा मृत्यू : अच्युत वळवंत कोल्हटकर	६०६
५६ आकाशाची कुन्हाड : दत्तात्रय भिमाजी रणदिवे	६११

व्यक्तिनामसूची

६२१